

Den svenska utbildningsvägen i fokus

Konferens kring den svenska utbildningen i Finland

Tema 1: De språkliga och kulturella utmaningarna samt kvalitetssäkring inom den svenskspråkiga utbildningen

Det är avgörande för den svenskspråkiga utbildningens kvalitet att den kontinuerligt utvecklas och förnyas, minst i samma takt som den utbildning som ges på finska i vårt land.

Centrala förutsättningar för hög kvalitet inom alla delar av den svenskspråkiga utbildningen är att det finns tillgång till behöriga och kompetenta lärare och ledare på alla nivåer inom utbildningen, tillgång till data och forsknings- och utredningsresultat som gäller den svenskspråkiga utbildningen samt att undervisningsspråket håller hög nivå. Det behövs även kvalitativt och täckande undervisningsmaterial och studiematerial på svenska. Undervisningsspråket svenska är, genom sin minoritetsställning, i behov av särlösningar och skräddarsydda utvecklingsinsatser på alla utbildningsstadier, från småbarnspedagogik till och med högre utbildning. Även läroplanen och undervisningen i finska behöver kontinuerligt uppdateras och utvecklas inom de svenska utbildningsstigarna.

Diskussionsfrågor:

Vilka skräddarsydda strategier inklusive ekonomiska resurser behöver vi för att stärka och utveckla de svenskspråkiga lärarutbildningarna enligt erkända och utredda behov av lärare? Hur stärker vi på bästa sätt den språkliga och övriga kompetensen både för dem som lär sig och dem som undervisar och handleder på de svenska utbildningsstigarna?

Vilka konkreta åtgärder krävs för att de statliga myndigheterna på ett jämlikt sätt ska samla in och analysera data som gäller svenskspråkig utbildning?

Vad krävs för att effektivisera statens stöd till utveckling och produktion av lärresurser på svenska, så att jämlikheten garanteras även för dem som utbildar sig på svenska?

Tema 2: Den svenskspråkiga utbildningen är öppen för alla

Den svenska skolan och utbildningen i Finland har under lång tid utvecklat kompetens att bemöta finsk-svensk-tvåspråkiga individers utbildningsbehov, och även välkomnat och inkluderat enspråkigt finska elever som valt den svenska utbildningsvägen. Integrationen för individer med andra modersmål har dock inte kommit igång på allvar inom den svenskspråkiga utbildningen i hela landet, främst på grund av att tvåspråkiga kommuner ofta valt att integrera nyanlända barn och unga endast på finska. Bakgrunden till låg integrationsgrad på svenska är även att de finländska myndigheternas information om och stöd till utbildningsstigar på svenska varit och är bristfällig. Allt detta har i sin tur lett till att man inte systematiskt har satsat på att utbilda och fortbilda ledare och lärare i integrationsfrågor samt i mångkulturell pedagogik inom den svenskspråkiga utbildningen. I andra länder med två officiella språk satsar man däremot medvetet på att en hög andel av dem som immigrerar ska integreras också på det språk som är i minoritet. I Finland har man nu framhållit att målet för integration på svenska borde vara åtminstone 6%.

Frågor i fokus:

Vad kan vi lära av de modeller som utvecklats i andra länder, både i Europa och på annat håll, gällande integration på de språk som är i minoritet? Hur synliggör, kommunicerar och stärker vi integrations- och utbildningsstigar på svenska i Finland, på alla utbildningsnivåer? Hur skapar vi bättre beredskap i de svenskspråkiga skolorna och inom småbarnspedagogiken, för att integrera elever med andra modersmål än svenska och finska?

Vilka åtgärder gällande utbildningar och fortbildningar borde vidtas nu inom alla berörda myndigheter och vilka statliga ekonomiska resurser behövs för den svenskspråkiga utbildningen för att genomföra detta?

Tema 3: Utmaningar inom den högre utbildningen och bristen på svenskkunnig expertis inom centrala områden

Svenskspråkig expertis behövs inom alla yrkesområden i ett land med två officiella språk, för att samhället ska fungera väl och för att den enskilda individens rättigheter ska uppfyllas. Det vore viktigt att allokera resurser till den högre utbildningen på svenska, speciellt till de områden där de mest akuta behoven finns. Detta gäller bland annat svenskspråkig vårdpersonal över lag, psykologer, psykiatriker, speciallärare, specialklasslärare, lärare i småbarnspedagogik, karriärvägledare samt elev- och studiehandledare.

Diskussionsfrågor:

Vilka åtgärder för att förbättra situationen inom olika områden har vidtagits sedan rapporten skrevs?

Hur ska vi åtgärda bristen på behöriga och kompetenta svenskspråkiga experter, speciellt inom vården och utbildningssektorn? Vilka resurser behövs för att kunna erbjuda kontinuerligt lärande och stärka kompetensen hos de svenskspråkiga experterna?

Genom vilka åtgärder kunde forskningen och undervisningen inom svenskspråkig högre utbildning stödjas och utvecklas så, att den blir allt mer attraktiv, och att intresset för finländsk utbildning ökar även i andra nordiska länder. Genom vilka åtgärder kunde staten bidra till en mångsidig och dynamisk utveckling för forskare och forskningsnätverk vid de universitet och högskolor som erbjuder svenskspråkig utbildning?